

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

Warszawa,

16/04/2018

XI.7010.1.2016.AK

Pan Joachim Brudziński
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

W zainteresowaniu Rzecznika Praw Obywatelskich stale pozostaje problem zgłaszania zawiadomień o sytuacji zagrożenia przez osoby niesłyszące. Niepokojący stan rzeczy w tym obszarze sygnalizują również osoby głuche i przedstawiciele organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz osób głuchych.

W odpowiedzi na interwencję podjętą przeze mnie jeszcze w 2016 r., pismem z dnia 16 stycznia 2017 r. (znak: BMP-0790-4-15/2016/MJ) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zapewniło o dokładaniu wszelkich starań, aby obsługa zgłoszeń alarmowych na numer 112 za pośrednictwem wiadomości SMS została wdrożona w możliwie najszybszym terminie. Zakończenie prowadzonych w Ministerstwie we współpracy z operatorami telekomunikacyjnymi prac planowane było na 2017 rok. Poinformowano też o podjęciu i kontynuowaniu współpracy z Polskim Związkiem Głuchych w celu wypracowania najdogodniejszych rozwiązań spełniających oczekiwania osób głuchych i niedosłyszących.

W dniu 8 lutego br. na stronie internetowej Ministerstwa opublikowano informację¹ o planach uruchomienia w 2018 r. pilotażowej aplikacji mobilnej służącej do wysyłania zgłoszeń alarmowych na numer 112. Ponadto Ministerstwo Cyfryzacji zamówiło w Instytucie Łączności ekspertyzę dotyczącą określenia rozwiązań technicznych i wypracowania standardu przekazywania zgłoszeń SMS kierowanych na numer alarmowy 112 od operatorów telekomunikacyjnych do Centrów Powiadamiania Ratunkowego. Zastrzeżono, że prawidłowe funkcjonowanie aplikacji jest uzależnione od dokonania niezbędnych zmian w przepisach prawa.

¹ <https://www.mswia.gov.pl/pl/aktualnosci/16949,Beda-ulatwienia-dla-osob-niedoslyszacych-przy-zgłaszaniu-na-numer-112.html>.

Dostępność numeru alarmowego 112 dla osób niesłyszących jest kluczowa dla zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa tej grupie osób w sytuacjach zagrożenia. Zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., a ratyfikowaną przez Polskę w dniu 6 września 2012 r. (Dz.U. poz. 1169), osoby z niepełnosprawnościami powinny mieć zapewniony dostęp do środków komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich, na zasadzie równości z innymi osobami. Środki podejmowane w tym celu przez państwo obejmują rozpoznanie i eliminację przeszkód i barier w zakresie dostępności informacji, komunikacji i innych usług, w tym usług elektronicznych i służb ratowniczych, co zostało wprost wskazane w art. 9 ust. 1 lit. b Konwencji.

Regulacje prawne dotyczące możliwości przesyłania wiadomości SMS na numer alarmowy 112 wprowadzono po raz pierwszy do polskiego porządku prawnego już w 2012 r., nowelizując ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1907, z późn. zm.). Do chwili obecnej nie wprowadzono jednak jednolitego ogólnokrajowego systemu zgłaszania sytuacji zagrożenia za pomocą wiadomości tekstowych lub w inny sposób dostępny dla osób głuchych. Brak możliwości samodzielnego zgłaszania sytuacji zagrożenia przez osoby niesłyszące bezpośrednio zagraża życiu i zdrowiu tej grupy obywateli. Przedstawiony problem należy zatem traktować priorytetowo.

Mając powyższe na uwadze, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 958), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przekazanie założeń i harmonogramu przeprowadzania w 2018 r. pilotażu aplikacji mobilnej służącej do wysyłania zgłoszeń alarmowych na numer 112. Proszę też o poinformowanie o przewidywanym terminie uruchomienia już w pełni funkcjonalnego systemu, który będzie dostępny dla wszystkich obywateli. Będę też zobowiązany za wskazanie, czy wdrażane obecnie rozwiązania były konsultowane ze środowiskiem osób głuchych oraz przekazanie listy organizacji zaproszonych do przedstawienia opinii. W tym miejscu pragnę także podziękować za możliwość dyskusji na ww. temat z przedstawicielami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji podczas posiedzenia Komisji Ekspertów ds. Osób Głuchych w moim Biurze w dniu 6 kwietnia 2018 r. Jednocześnie uprzejmie proszę o uszczegółowienie informacji o tej ważnej inicjatywie.

Z wyrazami szacunku,

Adam Bodnar